

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora u organizaciji Hrvatske revizorske komore

za 2023. godinu

HRVATSKA
REVIZORSKA
KOMORA

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora

Stjepan Čuček

Napomena

Sadržaj ovog prezentacijskog materijala je informativnog karaktera. Upotreba prezentacijskog materijala ne oslobađa korisnika od poduzimanja potrebnih mjera predostrožnosti prije njegove uporabe, odnosno ne oslobađa korisnika od obveze primjene izvornih zakonskih odredbi i pravila struke, s toga se Hrvatska revizorska komora i autor prezentacijskog materijala ne mogu smatrati odgovornima prilikom uporabe ili u vezi s uporabom sadržaja koji se nalazi u prezentacijskom materijalu.

Uporaba sadržaja i podataka iz ovog prezentacijskog materijala dopuštena je pod uvjetom navođenja izvora podataka, osim u slučajevima kada je naznačeno drugačije.

Sadržaj

1. Uvod
2. Definicije
3. Sveobuhvatna razmatranja za revizorske klijente
4. Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga
5. Komunikacija s onima zaduženim za upravljanje

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora - Uvod

Kodeks etike ("Kodeks") koji je pripremio Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe ("IESBA") temelj je revizorske politike neovisnosti, koje se sva revizorska društva moraju pridržavati kako bi osigurali da poštuju profesionalne i regulatorne obveze u vezi s revizorskim klijentima i njihovim relevantnim podružnicama. Neovisnost je područje koje je pod intenzivnim nadzorom naših klijenata, javnosti, regulatora itd.

IESBA je nedavno ažurirala Kodeks kako bi uključila novi pristup kako pristupamo **uslugama bez izražavanja uvjerenja („NAS”)** koje se pružaju našim klijentima za reviziju, uvid i druge angažmane s izražavanjem uvjerenja.

- Ažuriranja stupaju na snagu za **revizije i uvida financijskih izvještaja za razdoblja koja počinju 15. prosinca 2022. ili nakon tog datuma.**
- Ažuriranja u vezi s **drugim angažmanima s izražavanjem uvjerenja** stupaju na snagu 15. prosinca 2022. ili nakon tog datuma za NAS u vezi s predmetnim pitanjima koja obuhvaćaju usluge koje su se već po potpisanom ugovoru počele izvršavati prije tog datuma te koje su bile dopuštene usluge po starom Kodeksu.
- Ovo predavanje usredotočit će se na promjene odredbi koje se primjenjuju samo na revizorske klijente i omogućit će vam da počnete razmišljati o utjecaju promjene Kodeksa na pružanje usluga svojim klijentima.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora - Uvod

NAS koji se pruža našim revizorskim klijentima može stvoriti prijetnju našoj neovisnosti. Ažurirani Kodeks i dalje se temelji na načelima, zahtijevajući od revizora da procijeni stvara li pružanje NAS-a revizorskom klijentu prijetnje neovisnosti i mogu li se primijeniti zaštitne mjere za smanjenje prijetnji na prihvatljivu razinu. Izmjenama Kodeksa dodatno se pojašnjavaju i rješavaju okolnosti u kojima revizorska društva mogu ili ne mogu pružiti NAS revizorskom klijentu.

Cilj je bio izmjenama Kodeksa ojačati standarde neovisnosti rješavanjem zabrinutosti od strane javnog interesa zbog uočenog nedostatka neovisnosti kada revizori pružaju NAS svojim revizorskim klijentima. Ažurirani Kodeks stoga je više usredotočen na to kada bi se mogla stvoriti prijetnja temeljem samoprovjere u vezi s revizijom financijskih izvještaja o kojima će revizor izraziti mišljenje.

Ako je revizorski klijent subjekt od javnog interesa i pružanje NAS-a može stvoriti prijetnju samoprovjere, usluga je nedopuštena i ne mogu se primijeniti zaštitne mjere.

Za **subjekte od javnog interesa**, određivanje kada bi NAS mogao stvoriti prijetnju samoprovjere ključno je pitanje za provedbu novih odredbi Kodeksa.

Ako su određena lokalna pravila neovisnosti stroža od Kodeksa, tada treba primijeniti najstroža pravila.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora - Definicije

Pojam "revizorski klijent" koji se koristi uvijek uključuje njegove podružnice. Povezana društva subjekta razlikovat će se ovisno o tome radi li se o subjektu uvrštenom na burzu (PIE) ili ne (ne-PIE).

Društva od javnog interesa („PIE”)

✓ PIE-ovi su u Kodeksu definirani kao:

- (a) Listana društva
- (b) Društvo:
 - definirano lokalnim propisima kao PIE; ili
 - za koje se revizija propisom ili zakonom zahtijeva da se provede u skladu s istim zahtjevima neovisnosti koji se primjenjuju na reviziju subjekata koji kotiraju na burzi

Podružnice PIE revizorskih klijenata

✓ Povezana društva klijenta revizije koji je listani PIE uključuju:

- a) subjekt koji ima izravnu ili neizravnu kontrolu nad klijentom ako je klijent značajan za takav subjekt;
- b) subjekt s izravnim financijskim interesom u klijentu ako taj subjekt ima značajan utjecaj na klijenta i ako je udjel u klijentu značajan za takav subjekt;
- c) subjekt nad kojim klijent ima izravnu ili neizravnu kontrolu;
- d) subjekt u kojem klijent, ili subjekt povezan s klijentom pod (c), ima izravan financijski udjel koji mu daje značajan utjecaj na takav subjekt i udjel je značajan za klijenta i njegov povezan subjekt pod (c); i
- e) subjekt koji je pod zajedničkom kontrolom s klijentom ("sestrinski entitet") ako su i sestrinski entitet i klijent značajni za subjekt koji kontrolira i klijenta i sestrinski entitet.

Povezana društva klijenta revizije koji je **nelistani PIE subjekt** uključuju: Subjekt nad kojim klijent ima izravnu ili neizravnu kontrolu.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Sveobuhvatna razmatranja

Promjene Kodeksa za sve klijente revizije

Kodeks ostaje standard temeljen na načelima koji zahtijeva procjenu prijetnji neovisnosti za svaki predloženi NAS koji nije izričito zabranjen. Ažurirani Kodeks ima veći fokus na to kada bi pružanjem NAS-a mogla nastati prijetnja samoprovjere.

Kada prijetnja samoprovjere postoji?

Prijetnja samoprovjere postoji kada revizor osigurava NAS klijentu revizije i postoji rizik da revizor vrši reviziju vlastitog rada. To znači da postoji prijetnja da revizor neće na odgovarajući način procijeniti rezultate prethodno donesene prosudbe ili aktivnosti koju je izvršio pojedinac unutar revizorskog društva kao dio NAS-a na koji će se revizorski tim oslanjati prilikom donošenja prosudbe u sklopu revizije.

Procjena **može li** pružanje NAS-a stvoriti prijetnju samoprovjerom zahtijeva procjenu postoji li rizik da:

- a) rezultati usluge čine dio ili će utjecati na računovodstvene evidencije, interne kontrole nad financijskim izvješćima ili financijska izvješća na koja će revizor izraziti mišljenje; i
- b) tijekom revizije financijskih izvještaja na koja će revizor izraziti mišljenje, revizorski tim će procijeniti ili se osloniti na sve prosudbe ili aktivnosti koje je revizor proveo prilikom pružanja NAS usluge.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Sveobuhvatna razmatranja

Promjene Kodeksa za PIE i ne PIE klijente

Ne PIE revizorski klijenti

Ako pružanje NAS-a **može stvoriti prijetnju samoprovjerom, potrebno je procijeniti razinu prijetnje** i utvrditi mogu li se primijeniti zaštitne mjere koje će smanjiti prijetnje na prihvatljivu razinu.

PIE revizorski klijenti

Ako pružanje NAS-a **može stvoriti prijetnju samoprovjerom, usluga je zabranjena**. To se također odnosi na uslugu u kojoj se pružaju savjeti i preporuke, a savjeti i preporuke mogu stvoriti prijetnju samoprovjerom.

Kao iznimku od zabrane pružanja NAS-a koji bi mogao stvoriti prijetnju samoprovjerom, za klijente revizije koji su PIE, revizor može pružiti savjete i preporuke u vezi s informacijama ili pitanjima koja se pojave tijekom revizije koju radi taj revizor te:

- a) ne preuzima odgovornost upravljanja; i
- b) primjenjuje konceptualni okvir za prepoznavanje, procjenu i rješavanje prijetnji, osim prijetnji samoprovjere, na neovisnost koja bi mogla biti stvorena pružanjem tih savjeta.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

PIE revizorski klijenti

Računovodstvene i knjigovodstvene usluge sada su **zabranjene** za klijente revizije koji su PIE, uključujući kada su usluge rutinske ili mehaničke.

Takva je usluga **prije** bila dopuštena za povezana društva PIE-jeva kada je usluga bila rutinska ili mehanička i nematerijalna.

IZNIMKA

Revizor može pripremiti zakonska financijska izvješća za subjekte u grupi PIE-jeva pod uvjetom da su ispunjena sljedeća četiri uvjeta:

- a) izdano je revizorsko izvješće na konsolidirane financijske izvještaje PIE grupe;
- b) revizor ne preuzima odgovornost upravljanja i primjenjuje konceptualni okvir za prepoznavanje, procjenu i rješavanje prijetnji neovisnosti;
- c) revizor ne priprema računovodstvene evidencije na kojima se temelje zakonska financijska izvješća, a ta se financijska izvješća temelje na informacijama koje je odobrio klijent;
- d) zakonska financijska izvješća neće činiti temelj budućih konsolidiranih financijskih izvješća grupe tog PIE-a.

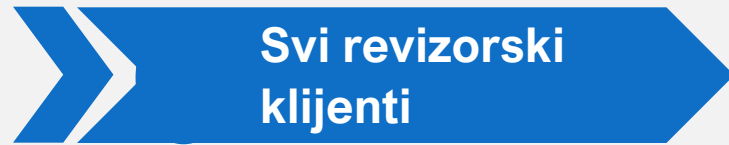
Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Pružanje usluge **procjene vrijednosti** klijentu revizije koji je PIE **zabranjeno je** ako bi moglo stvoriti prijetnju samoprovjere.

Takva je usluga ranije bila dopuštena pod uvjetom da usluga nije imala značajan učinak na financijska izvješća.

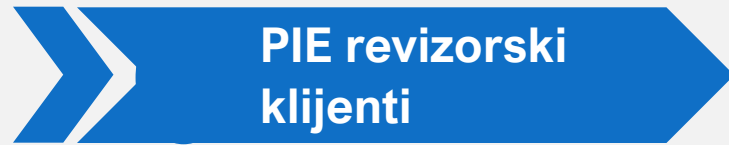
Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Kodeks **nije mijenjao odredbe** koje se odnose na **usluge pripreme porezne prijave**. I dalje je tretman da takve usluge obično ne stvaraju prijetnju neovisnosti, uključujući prijetnju samoprovjere, zbog sljedećeg:

- a) usluge pripreme poreznih prijava temelje se na povijesnim informacijama i uglavnom uključuju analizu i prezentaciju takvih povijesnih informacija prema postojećem poreznom zakonu, uključujući presedane i utvrđenu praksu; i
- b) porezne prijave podliježu bilo kojem procesu pregleda ili odobravanja koji porezna uprava smatra prikladnim. Izrada porezne prijave stoga je i dalje uobičajeno **dopuštena usluga**.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Zabranjeno je pružanje usluge **poreznog savjetovanja ili poreznog planiranja** klijentu revizije koji je PIE ako bi usluga mogla stvoriti prijetnju samoprovjerom.

Međutim, postoji **pretpostavka da pružanje usluge poreznog savjetovanja ili poreznog planiranja bilo kojem klijentu revizije neće stvoriti prijetnju samoprovjerom ako je usluga:**

- a) Podržana mišljenjem porezne uprave ili drugi presedanom;
- b) temelji se na ustaljenoj praksi (praksa koja se često koristi i koju relevantno porezno tijelo nije osporilo); ili
- c) ima temelj u poreznom zakonu za koji je revizor uvjeren da će vrlo vjerojatno prevladati.

Stoga bi se **takva usluga smatrala dopuštenom ako su sve druge prijetnje na prihvatljivoj razini.**

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Izbjegavanje poreza

Sada je **zabranjeno** pružanje porezne usluge ili preporučivanje transakcije ako se usluga ili transakcija odnosi na marketing, planiranje ili davanje mišljenja u korist poreznog tretmana koji je prvotno preporučio, izravno ili neizravno, revizor, i značajna svrha poreznog tretmana ili transakcije je **izbjegavanje poreza**, **osim ako** revizor nije uvjeren da predloženi tretman ima osnovu u primjenjivom poreznom zakonu ili propisu koji će vrlo vjerojatno prevladati u slučaju nadzora.

Porezni obračuni u svrhu izrade računovodstvenih knjiženja

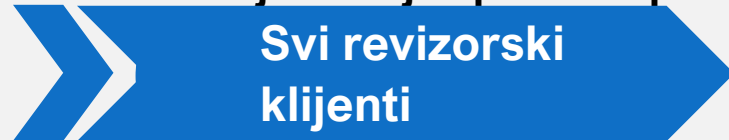

Zabranjeno je pružanje usluge koja uključuje izradu poreznih obračuna tekućih i odgođenih poreznih obveza (ili imovine) klijentu revizije koji je PIE.

Takva je usluga **prije** bila dopuštena kada izračun nije imao značajan učinak na financijska izvješća.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Porezno savjetovanje i porezno planiranje ovisno o računovodstvenom tretmanu

Usluga poreznog savjetovanja ili poreznog planiranja gdje:

- a) učinkovitost poreznog savjeta ovisi o računovodstvenom tretmanu ili prikazu u financijskim izvještajima; i
- b) revizorski tim sumnja u prikladnost računovodstvenog tretmana ili prezentacije prema relevantnom okviru financijskog izvještavanja

sada se smatra **zabranjenom** za sve klijente revizije.

Takva je usluga prije bila **dopuštena** ako ishod savjeta nije imao značajan učinak na financijska izvješća.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Usluge procjene u porezne svrhe

Zabranjeno je pružanje pomoći u rješavanju poreznih sporova klijenta revizije koji je PIE ako bi pružanje te pomoći moglo stvoriti prijetnju samoprovjere.

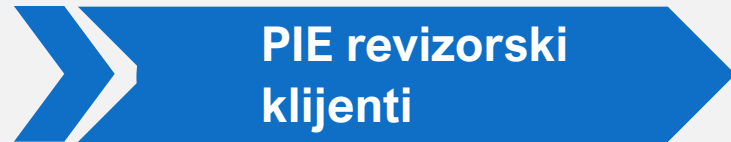
Međutim, postoji **pretpostavka da provođenje procjene u porezne svrhe za bilo kojeg klijenta revizije neće stvoriti prijetnju samoprovjerom ako su:**

- a) temeljne pretpostavke utvrđene zakonom ili propisom ili su općeprihvaćene; ili
- b) tehnike i metodologije koje će se koristiti temelje na općeprihvaćenim standardima ili su propisane zakonom ili propisom, a procjena je podložna eksternom pregledu od strane poreznog tijela ili sličnog regulatornog tijela.

Stoga bi se **takva usluga smatrala dopuštenom ako su sve druge stvorene prijetnje na prihvatljivoj razini.**

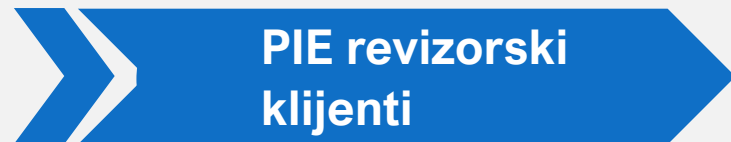
Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Pomoć u rješavanju poreznih sporova

Zabranjeno je pružanje pomoći u rješavanju poreznih sporova klijentu revizije koji je PIE ako bi pružanje te pomoći moglo stvoriti prijetnju samoprovjere.

Rješavanje poreznih pitanja uključujući zastupanje kao zastupnik pred sudom

Pružanje poreznih usluga koje uključuju pomoć u rješavanju poreznih sporova za klijenta revizije koji je PIE sada se smatra **zabranjenim** ako usluga uključuje zastupanje kao zastupnik pred sudom.

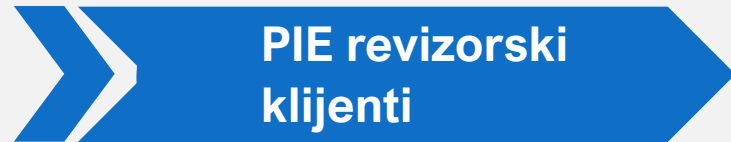
Takva je usluga **ranije** bila dopuštena ako usluga nije uključivala zastupanje klijenta revizije pred javnim sudom ili sudom i ako uključeni iznosi nisu bili značajni za financijska izvješća.

Zabrana **ne sprječava** revizora da ima kontinuiranu savjetodavnu ulogu u vezi s predmetom koji se vodi pred sudom. Primjeri takvih dopuštenih usluga uključuju: odgovaranje na specifične zahtjeve za informacijama, pružanje činjeničnih stanja ili svjedočenja o obavljenom poslu, pomoć klijentu u analizi poreznih pitanja koja se odnose na predmet.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Usluge interne revizije

Zabranjeno je pružanje usluge interne revizije klijentu revizije koji je PIE ako bi moglo stvoriti prijetnju samoprovjere.

Primjeri zabranjenih usluga

Usluge kada se odnose na:

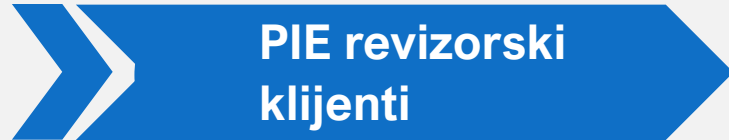
- a) interne kontrole financijskog izvještavanja;
- b) sustavi financijskog računovodstva koji generiraju informacije za klijentovu računovodstvenu evidenciju ili financijska izvješća;
- c) iznosi ili objave koje se odnose na financijska izvješća.

Takva je usluga ranije bila **dopuštena** pod uvjetom da se nije odnosila na:

- a) značajan dio internih kontrola financijskog izvještavanja;
- b) sustavi financijskog računovodstva koji generiraju informacije koje su bile značajne za financijska izvješća; ili
- c) iznosi ili objave koje su bile značajne za financijska izvješća.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Usluge IT sustava (uključujući kada se odnose na dizajn ili implementaciju IT sustava)

Zabranjeno je pružanje usluge IT sustava klijentu revizije koji je PIE ako bi moglo stvoriti prijetnju samoprovjere.

Primjeri zabranjenih usluga

Usluga koja se odnosi na dizajn ili implementaciju IT sustava koji čini dio interne kontrole nad financijskim izvješćivanjem ili generira informacije za klijentovu računovodstvenu evidenciju ili financijska izvješća.

Takva je usluga prethodno bila **dopuštena** pod uvjetom da nije činila značajan dio internih kontrola nad financijskim izvješćivanjem ili ako nije stvarala informacije koje su bile značajne za računovodstvenu evidenciju ili financijska izvješća.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Usluge podrške u sudskim procesima

Zabranjeno je pružanje usluge podrške u sudskim procesima klijentu revizije koji je PIE ako bi moglo stvoriti prijetnju samoprovjere.

Primjer zabranjenih usluga

Pružanje savjeta u vezi sa pravnim postupkom u kojem postoji rizik da ishod usluge utječe na kvantifikaciju bilo kojeg rezerviranja ili iznosa u financijskim izvješćima.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Djelovanje u svojstvu svjedoka

Svi revizorski klijenti

Svjedočenje je **dopušteno kada** pojedinac djeluje kao "svjedok činjenica" u vezi s predmetom koji uključuje bilo kojeg klijenta revizije, a pojedinac daje mišljenje unutar svog područja stručnosti kao odgovor na pitanje postavljeno tijekom suđenja.

PIE revizorski klijenti

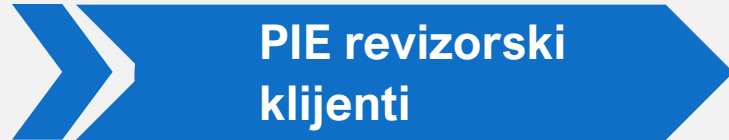
Zabranjeno je djelovati kao "vještak" za klijenta revizije koji je PIE osim ako vještaka:

- a) imenuje tribunal ili sud da djeluje kao vještak u predmetu koji uključuje klijenta; Ili
- b) je angažiran da savjetuje ili djeluje kao vještak u vezi sa grupnom tužbom (ili ekvivalentnom grupnom zastupničkom tužbom) pod uvjetom da:
 - a) klijent revizije čini manje od 20% članova klase ili grupe (brojčano i vrijednosno);
 - b) nijedan klijent revizije nije određen da vodi klasu ili grupu; i
 - c) nijedan klijent revizije nije ovlašten od strane klase ili grupe da određuje prirodu i opseg usluga koje će pružati revizor ili uvjete pod kojima se takve usluge trebaju pružati.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Pravni savjet

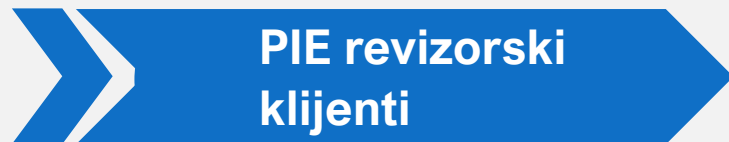

Zabranjeno je pružanje pravnih savjeta klijentu revizije koji je PIE ako bi takav savjet mogao stvoriti prijetnju samoprovjere.

Primjer

Procjena potencijalnog gubitka koji proizlazi iz tužbe u svrhu knjiženja rezerviranja u financijskim izvještajima ili tumačenje odredbi u ugovorima koje bi mogle dovesti do obveza prikazanih u financijskim izvještajima.

Djelovanje u ulozi zagovaranja pred tribunalom ili sudom

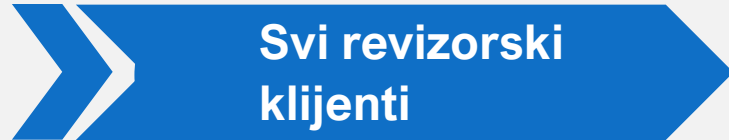

Zabranjeno je djelovati u ulozi zagovaranja u rješavanju spora ili parnice pred tribunalom ili sudom za klijenta revizije koji je PIE.

Takva je usluga **prije** bila dopuštena kada iznosi nisu bili značajni za financijska izvješća.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Usluge zapošljavanja

Uz postojeće zabrane za sve klijente revizije za ovu vrstu usluga, **sada je također zabranjeno** pružanje usluge zapošljavanja koja se odnosi na:

- a) predlaganje osobe za imenovanje; Ili
- b) savjetovanje o uvjetima zaposlenja, naknadi ili povezanim pogodnostima određenog kandidata,

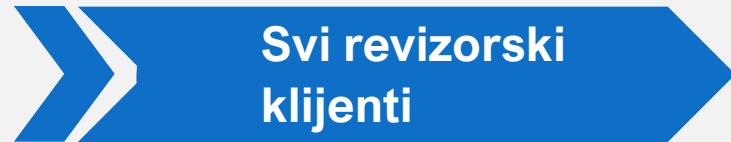
u odnosu na sljedeće pozicije:

- a) direktor ili odgovorna osoba subjekta; Ili
- b) član višeg rukovodstva na poziciji da ima značajan utjecaj na pripremu klijentovih računovodstvenih evidencija ili finansijskih izvješća o kojima će revizor izraziti mišljenje.

Provjera profesionalnih kvalifikacija određenog broja kandidata i davanje savjeta o njihovoj prikladnosti za radno mjesto ili intervjuiranje kandidata i savjetovanje o sposobnosti kandidata za finansijsko računovodstvene, administrativne ili kontrolne pozicije **općenito je još uvijek dopušteno sve dok revizor ne preuzme odgovornost odlučivanja.**

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Usluge korporativnih financija

Pružanje savjeta u vezi s korporativnim financijskim uslugama gdje:

- a) učinkovitost takvog savjeta ovisi o određenom računovodstvenom tretmanu ili prikazu u financijskim izvještajima o kojima će revizor izraziti mišljenje; i
 - b) revizorski tim sumnja u prikladnost povezanog računovodstvenog tretmana ili prezentacije prema relevantnom okviru financijskog izvještavanja
- sada se smatra **zabranjenim** za sve klijente revizije.

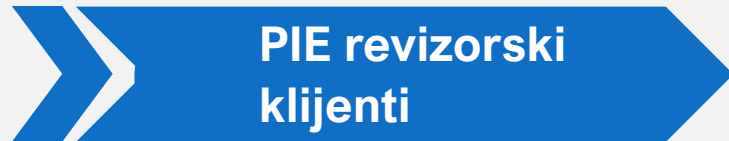
Takva je usluga **prije** bila dopuštena kada ishod ili posljedice savjeta nisu imale značajan učinak na financijske izvještaje.

Pružanje korporativnih financijskih usluga bilo kojem klijentu revizije koje uključuje promoviranje, trgovanje ili preuzimanje dionica, duga ili drugih financijskih instrumenata koje je izdao klijent revizije ili pružanje savjeta o ulaganju u takve dionice, dug ili druge financijske instrumente također je **zabranjeno**.

Zabrana obuhvaća pružanje savjeta o ulaganju u dionice, dugove ili druge financijske instrumente klijenta revizije kao dio savjeta o investicijskom portfelju trećoj strani. IESBA ne vjeruje da bi se zabrana trebala proširiti na ulaganja koja su, na primjer, rezultat savjeta u vezi s transakcijom spajanja i preuzimanja.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Promjene za revizorske klijente po vrsti usluga

Usluge korporativnih financija

Zabranjeno je pružanje korporativnih financijskih usluga klijentu revizije koji je PIE ako bi moglo stvoriti prijetnju samoprovjerom.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Komunikacija s onima zaduženim za upravljanje („TCWG”)

PIE revizorski klijenti

Komunikacija s TCWG - Kodeks sada propisuje da revizor **ne smije prihvatiti angažman** za pružanje NAS-a osim **ako je revizor obavijestio TCWG** (na primjer, revizijski odbor) o prijetnjama neovisnosti koje bi mogle nastati pružanjem takve usluge.

Revizor je dužan obavijestiti TCWG da je revizor utvrdio da pružanje usluge **nije zabranjeno** i:

- a) neće stvoriti prijetnju neovisnosti revizora ili
- b) sve identificirane prijetnje su na prihvatljivoj razini ili, ako nisu, bit će eliminirane ili smanjene na prihvatljivu razinu.

Svrha priopćenja je omogućiti TCWG-u učinkovit nadzor nad neovisnošću revizora. Stoga im informacije dostavljene TCWG-u moraju omogućiti donošenje informirane procjene o utjecaju pružanja usluge na neovisnost revizora.

Suglasnost TCWG - Prije nego što revizor može prihvatiti angažman za pružanje NAS-a, **TCWG se mora složiti sa:**

- a) zaključkom revizora da pružanje usluge neće stvoriti prijetnju neovisnosti revizora ili da je svaka identificirana prijetnja na prihvatljivoj razini ili će, ako nije, biti uklonjena ili smanjena na prihvatljivu razinu; i
- b) pružanjem te usluge.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Komunikacija s onima zaduženim za upravljanje („TCWG”)

PIE revizorski klijenti

Kako bi se pomoglo gore navedenim zahtjevima, revizoru je dopušteno **uspostaviti proces**, unaprijed dogovoren s TCWG, koji se odnosi na to **kada i s kim** revizor treba komunicirati.

Takav proces može:

- uspostaviti postupak za pružanje informacija o predloženom NAS-u, što može biti na temelju pojedinačnog angažmana, prema općoj politici ili na bilo kojoj drugoj dogovorenoj osnovi.
- identificirati subjekte na koje bi se proces odnosio, a koji bi mogli uključivati druge PIE-jeve unutar korporativne strukture.
- identificirati sve usluge koje se mogu pružati bez posebnog odobrenja TCWG-a ako se slažu da te usluge nisu zabranjene prema Kodeksu i da ne bi predstavljale prijetnje neovisnosti revizora ili, da se takve prijetnje stvore, bile bi na prihvatljivoj razini.
- utvrditi kako je TCWG više PIE-jeva unutar iste korporativne strukture odredio ovlast za dodjelu usluga odobravanja.
- uspostaviti postupak koji treba slijediti u slučajevima kada je pružanje informacija potrebnih TCWG-u za procjenu može li predložena usluga stvoriti prijetnju neovisnosti revizora zabranjeno ili ograničeno profesionalnim standardima, zakonima ili propisima ili može rezultirati otkrivanjem osjetljivih ili povjerljivih informacija
- Navesti kako bi se problemi koji nisu obuhvaćeni procesom mogli riješiti.

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Komunikacija s onima zaduženim za upravljanje („TCWG”)

PIE revizorski
klijenti

Iznimka

Kada usluga nije obuhvaćena postupkom koji je unaprijed dogovoren s TCWG-om, kada je revizoru zabranjeno profesionalnim standardima, zakonima ili propisima davati informacije o predloženom NAS-u TCWG-u ili kada bi pružanje takvih informacija rezultiralo otkrivanjem osjetljivih podataka ili povjerljive informacije, revizor može pružiti predloženu uslugu ako:

- a) revizor pruža takve informacije koliko može ne kršeći svoje zakonske ili profesionalne obveze;
- b) revizor obavještava TCWG da pružanje usluge neće stvoriti prijetnju neovisnosti revizora ili da je svaka identificirana prijetnja ili na prihvatljivoj razini ili će, ako nije, biti uklonjena ili smanjena na prihvatljivu razinu; i
- c) TCWG se ne slaže s revizorovim zaključkom pod (b).

Aktualni etički zahtjevi u odnosu na neovisnost revizora – Komunikacija s onima zaduženim za upravljanje („TCWG”)

PIE revizorski klijenti

Ovi zahtjevi za komunikaciju i usklađenost primjenjuju se na NAS koji se daje sljedećim subjektima:

- a) PIE za koji revizor revidira financijska izvješća;
- b) svaki subjekt koji kontrolira, izravno ili neizravno, taj PIE;
- c) svaki subjekt koji je izravno ili neizravno kontroliran od strane tog PIE-a.

Izvori i literatura:

- Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe (s Međunarodnim standardima neovisnosti)

Hvala na pozornosti!

Stjepan Čuček

scucek@deloittece.com

091 1440 091